

Державна
податкова
служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області
14000, Чернігів, вул. Ремісничка, 11,
тел.: (0462) 652-300

Чи оподатковується ПДФО та військовим збором сума допомоги по вагітності та пологах, яка виплачується ФОП з Фонду соціального страхування України

Згідно з частиною першою ст. 19 Закону України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (в редакції Закону України від 28 грудня 2014 року № 77-VIII) із змінами та доповненнями (далі – Закон № 1105) право на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності мають застраховані особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства та члени їх сімей, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Це право виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), зайняття підприємницькою та іншою діяльністю, якщо інше не передбачено законом.

Статтею 20 Закону № 1105 встановлено види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Зокрема, за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надається такий вид матеріального забезпечення як допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною).

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів врегульовано Податковим кодексом України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ).

Оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців визначено ст. 177 розд. IV ПКУ та главою I розд. XIV ПКУ.

Доходом фізичної особи – підприємця є дохід, отриманий зазначеною особою виключно від здійснення підприємницької діяльності.

Відповідно до п. 177.6 ст. 177 ПКУ у разі якщо фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування отримує інші доходи, ніж від підприємницької діяльності, у межах обраних ним видів такої діяльності, такі доходи оподатковуються за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податків – фізичних осіб.

Також п.п. 4 п. 292.11 ст. 292 ПКУ передбачено, що до складу доходу фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку, визначеного ст. 292 ПКУ, не включаються, зокрема, суми коштів цільового призначення, що надійшли від Пенсійного фонду України та інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Отже, дохід у вигляді матеріального забезпечення, який виплачується фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування, не включається до доходу фізичної особи – підприємця, проте оподатковується за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податків – фізичних осіб.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб податком на доходи фізичних осіб регламентується розд. IV ПКУ, відповідно до п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 якого не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку, зокрема, сума допомоги по вагітності та пологах, сума страхових виплат, які отримує платник податку з фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування згідно із законом.

Разом з тим, об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, визначені ст. 163 ПКУ (п.п. 1.2 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).

Відповідно до п. 163.1 ст. 163 ПКУ об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого, згідно з п.п. 164.2.20 п. 164.2 ст. 164 ПКУ, включаються інші доходи, крім зазначених у ст. 165 ПКУ.

Ставка військового збору становить 1,5 відс. від об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ (п.п. 1.3 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) військового збору до бюджету здійснюється у порядку, встановленому ст. 168 ПКУ (п.п. 1.4 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).

Підпунктом 1.7 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ передбачено, що звільняються від оподаткування військовим збором доходи, що згідно з розд. IV ПКУ не включаються до загального оподатковуваного доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою).

Таким чином, дохід, отриманий фізичною особою – підприємцем у вигляді суми допомоги по вагітності та пологах, яка виплачується з Фонду соціального страхування України, не оподатковується податком на доходи фізичних осіб та військовим збором.

Детальніше, на Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДПС України, категорія питання 103.02.

Спілкуйся з Податковою службою дистанційно за допомогою сервісу [«InfoTAX»](#)
Інформаційно-довідковий департамент Державної податкової служби України: 0-800-501-007
«Гаряча лінія» ДПС України "Пульс ": 0800-501-007 (напрямок «4») Акредитований центр сертифікації ключів:
0-800-501-007 (напрямок «2»), 044-284-00-10, (0462) 77-49-27 Вебсайт ДПС: <https://tax.gov.ua/>
Субсайт Головного управління ДПС у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>